

Lietuvių TIDIDIS LITHUANIAN WEEKLY NEWS

Nr. 4 (16) Detmoldas, 1947 m. sausio mėn. 25 d. II metai

Praėjusios savaitės įvykiai pasaulyje

Šių metų pradžia, atėjęs kai kurių staigmenų (Marshallio paskyrimas Amerikos užs. reikalų ministru), ligi šio mėn. pabaigos vyksta normaliai, be didesnių viešų netikėtumų.

Prancūzijoje sudaryta nauja vyriausybė

Prancūzija. Sausio 17 d. Prancūzijoje atsistatydino Blumo sudarytą vyriausybę. Naujai išrinktas prezidentas Auriol naują vyriausybę yra pavadęs sudaryti buvusios Blum vyriausybės finansų ministrui socialistui Ramadier. Naujasis premjeras, tuoj pradėjo pasitarimus su įvairių partijų vadais ir ištyręs padėtį paskelbė, kad jo nuomone, visos partijos remiančios jo sudarytą kabinetą. DPD sausio 20 d. paskelbė, kad Prancūzijos informuotose sluoksniuose vyravo įsitikinimas, jog Ramadier kabinetas, nors jį ir neremė pažangieji katalikai (MRP), gautų parlamento pasitikėjimą 310 balsų dauguma. Naują vyriausybę pasižadėjo remti socialistai, komunistai, radikalai ir kt. partijos. Ar MRP dalyvaus vyriausybėje, dar nebuvo aišku. Tas pats radijas skelbė, kad Ramadier sudarė vyriausybę, kurios svarbiausius postus užėmė: min. pirmininkas Ramadier (soc.); trys pavaduotojai Thorez (kom.), Blumas (soc.) ir Delbos (rad.). Gynybos ministras (kom.), atskirų karo ministerijų ministrai socialistai, vidaus reikalų (soc.), užsienio reikalų Bidault (MRP), finansų Suman (MRP) ir t. t. Naujame kabinete daugumą vietų užima socialistai, kai kurias ministerijas komunistai, pažangieji katalikai ir radikalai. Suprantama, kad tokio kabineto gyvenimo amžius priklausys nuo daugelio faktorių. Tačiau prie dabartinio partijų pasiskirstymo neatrodytų, kad ką nors tobulėsi prancūzai galėtų sugalvoti.

Sausio 21 d. radikalas E. Heriot, turintis 74 m. amžių, buvo išrinktas naujojo parlamento pirmininku vietoje išrinkto prezidento Auriol.

Tą pačią dieną parlamentas pareiškė Ramadier vyriausybei visą pasitikėjimą. Sausio 22 d. Ramadier pristatė savo kabinetą respublikos prezidentui — Auriol, kuris jį patvirtino. Sausio 23 d. BBC pranešė, kad Prancūzijos kabinetas susideda iš 9 socialistų, 5 komunistų, 5 paž. katalikų, 5 radikalų ir 2 konservatorių. Ministrą pirmininką pavaduoja po vieną didžiosios partijos narių, kaip pradžioje pažymėta. Bidault vadovauja užs. reikalų ministerijai, o gynybos ministru yra komunistas. Tam labai priešinosi pažangieji katalikai.

Graikijoje vyriausybės krizė

Graikija. Nuo praėjusios savaitės vidurio Graikijoje vyksta vyriausybės krizė. Populistams artimų partijų atstovai atsakė iš dabartinio kabineto 6 ministrus. Atsuktas buvo ir ministro pirmininko Tsalario pavaduotojas gen. Gonates. Korespondentinė spėja, kad vyksta didelė kova dėl ministro pirmininko vietos naujajame ka-

binete. Kandidatais yra minimi gen. Gonates ir liberalų vadas Venizelos. Esą, Tsaladaris jau anksčiau siūlęs užleisti ministro pirmininko vietą kuriam nors nepriklausomam ministrui, kad pats galėtų likti jo pavaduotoju. Tačiau nei jo partija, nei kitos su tuo nesutiko. Sausio 20—21 d. d. Helenų karalius Jurgis tarėsi su visų partijų vadais. Manoma, kad jis ieškojo išeities iš dabartinės krizės.

Graikijoje su susidomėjimu laukiama JT tyrinėjimo komisijos, kuri sausio 30 d. ten pradės savo darbą. Kaip žinoma, Saugumo Tarybos nutarimu, Graikijos skundas buvo patenkintas ta prasme, kad minėtoji komisija išties padėtį vietoje ir padarys pranešimą Tarybai. Graikija skundėsi, kad dabar ten vykstančios ir vykusių kovos

mai politikai. Oficialūs daviniai sako, kad vyriausybės bloko partijos iš suskaičiuotų 444 vietų gavo 383, Mikolaikių partija 27 ir kitos opozicijos partijos 34 vietas. Manoma, kad ir likusias trūkstantias vietas bus laimėję vyriausybės šalininkai. Balsavimų dieną buvo užmušta 23 asmenys, jų tarpe 7 kareiviai. Tai įvykė pietryčių Lenkijoje.

Sausio 22 d. Lenkijos vyriausybė atšventė rinkimų laimėjimą. Mikolaikių ūkininkų partija gavo 27 vietas naujam parlamente, palyginus su 53 vietomis provizoriniame, Gomulkos pareiškimu, nebus pakviesta į naują vyriausybę. Mikolaikičiams, numatydami šį katastrofišką „pralaimėjimą“, jau sausio 18 d. užsienio spaudos atstovams pa-

Naujausia gen. Marshallio nuotrauka. JAV pasiuntinys Kinijoje. Stuart, Čiangkaiškas ir gen. G. Marshallis.

su partizanais yra remiamos iš užsienio. Graikai tvirtino, kad kalnuotose neprieinamose vietose partizanai buvo aprūpinami siuntomis, numetamomis parašiutais iš nenustatytos kilmės lėktuvų.

Lenkijos rinkimus laimėjo komunistai

Lenkija. Sausio 19 d. Lenkija rinko pirmąjį pokario seimą. Priešrinkiminės notos ir įtepmėšas krašto viduje bylojo, kad būsimieji rinkimai vyks įtemptoje atmosferoje. Spėjimas, kad laimės vyriausybės vadovaujamas komunistų blokas, buvo patvirtintas sausio 21 d. neoficialiai paskelbus rinkimų rezultatus. Varšuvos radijas tvirtina, kad rinkimai praėjo ramiai ir tvarkingai ir per juos tauta laisvai pareiškusi savo valią. Rinkimų dieną prie balsavimo būstų patuliavo šarvuotieji ir ginkluotų darbininkų bei milicijos sutvirtinimai. Vyriausybės šalininkai vykdė masines demonstracijas ir eidami į rinkimus nešė vyriausybės bloko transparentus. Tuo būdu norėta pareikšti pasitikėjimas dabartinei vyriausybei ir pritartimas jos veda-

reiskė, kad jo turimomis žiniomis vyriausybė yra iš anksto nusistatčiusi duoti ūkininkų partijai 3% visų galimų balsų. Sausio 19 d. tuoj po rinkimų Mikolaikičiams pareiškė, kad jis įteiks skundą aukščiausiajam Lenkijos teisumui, prašydamas buvusių rinkimų panaikinti. Tai padarys paskelbus oficialius duomenis. Jis taip pat pranešė, kad įteiks skundus Jaltos konferencijos signatarams: SSSR, Anglijai ir JAV. Juose bus pareikštas protestas dėl dabartinės vyriausybės politikos, ryšium su seimo rinkimais. Jo tvirtinimu, rinkimai buvo nedemokratiški ir trūkdomi vyriausybės. Jis nurodė, kad jam vykstant į rinkimų būstinę, prie durų susirinkęs studentų būrys šaukė: „Mikolaikičai, grįžk į Angliją“.

Esant tokiai padėčiai, sausio 20 d. grįžęs į Varšuvą Anglijos įgaliotasis ministras Cavendish-Benting aplankė JAV ambasadorių. BBC pranešime sakoma, kad abu vakarų ministrai aptarė padėtį po rinkimų Lenkijoje.

Krizė ir Italijos vyriausybėje

Italija. Vyriausybės krizės neišvengė ir Italija, kaip ir kitos demokratinės Viduržemio jūros valstybės. Ita-

Indija paskelbta nepriklausoma respublika

Sausio 22 d. Hamburgo radijas pranešė, kad New Dehli susirinkęs Indijos kongresas tos pat dienos posėdyje vienu balsu priėmė dabartinės vyriausybės pirmininko Pandit Nehraus rezoliuciją, kuria Indija yra skelbiama Nepriklausoma Respublika. Šio nutarimo priėmimu yra pasibaigęs pirmasis Indijos nepriklausomybės kovų etapas, trukęs kelis šimtus metų ir pareikalavęs be galo daug aukų. Kovai dėl Indijos laisvės nuo šio amžiaus pradžios visą savo gyvenimą, kaip ži-

nomė, buvo pašventęs indų tautos kovotojas, populiarus visame pasaulyje, Mahatma Gandhi. Šiuo metu jis, norėdamas suvienyti indus musulmonus su indais budistais, visą laiką tarpusavyje kovojo jėgomis, žygiuodamas per visą Indiją.

BBC pabrėžė, kad nežinant šios rezoliucijos priėmimo, Indija ir toliau riša senosios sutartys su D. Britanija.

NAUJA VALIUTA VOKIETIJOJE?

Frankfurtas, 1. 21. DPD. Amerikiečių okupacinių jėgų vadas gen. Mc. Nary spaudos konferencijoje pranešė, jog amerikiečiai, anglai ir prancūzai susitarę jų okupuotose zonose įvesti naują valiutą. Su sovietais negalima susitarti dėl numatomo išleisti banknotų skaičiaus ir jų sumos.

JAV ŽYDAI REMS NELEGALIA IMIGRACIJĄ Į PALESTINĄ

Londonas, DPD. Amerikos sionistų organizacijos pirmininko pavaduotojas Londono pranešė, kad JAV žydai ir toliau remia ir skatina nelegalią imigraciją į Palestiną. Žydai yra susiripinę apsaugoti savo tautiečius, nes jie per šį karą neteko per 6 mil. žmonių.

NUMATOMI ŠALČIAI

Potsdamas, DPD. Potsdamo observatorijos ir meteorologijos stotis pranešauja, kad šio mėnesio pabaigoje Vokietiją pasieks trečioji šalčių banga. Manoma, kad tai turėtų būti paskutiniai stipresni šalčiai šiais metais.

TRUMPUS ZINIOS

Ottava, Reuter. Kanados krašto gynybos ministras Bracke Claxton Ottavoje pranešė, kad gynybos tikslams išrastas būdas pagaminti mirtingas radijo aktyvias dulkes. Šios dulksės gamamos kaip šalutinis produktas, gaminant atominę energiją Ontario tyrimo laboratorijoje.

Kairas, DPD. Egipto vyriausybė yra pasirošiusi perduoti Jungt. Tautoms Sudano atėities išsprendimą.

Berlynas, DPD. Nuo š. m. sausio 15 d. sąjungininkų kontrolės tarnyba leido atnaujinti orinį pasto susisiekimą iš Šveicarijos į Vokietiją.

Bruselis, DPD. Lenkų repatriacijos karininkai, kurie šiuo metu veikia Belgijoje, pareiškė, kad š. m. pavasarį daug lenkų pagėbėli grįš į savo kraštą. Šiuo metu Belgijoje gyvena apie 40.000 lenkų.

Minden, DPD. Nuo sausio mėn. 21 d. Lippe-Land jungtas į Šiaurės Reino-Vestfalijos sritį.

Londonas, DPD. Popiežiaus pado-vanojo Italijos vyriausybei 2.800 to kviečių, kuriuos buvo jam atsiuntusi Argentina. Kartu su šia popiežiaus dovana sąjungininkų karinės įstaigos paskolino Italijai dar 5000 to javų.

Bremenas, DPD. Į Bremeną laikiama atplaukiant laivo „Medeket“ su 25.000 „Care“ pakietėlių, skirtų britų zonai. Laivas „Iberville“ atgabens apie 12.000 pakietėlių Berlynui.

USA tiekis ginklus pietų Amerikai

New York, DPD. Dar prieš savo atsistatydinimą Byrnes pranešė spaudos korespondentams, kad jis tarėsis su JAV pasiuntiniu Argentineju P. Messersmith apie JAV ginklų tiekimą Pietų Amerikai. Dabar prezidentas Trumanas įteikęs kongresui prašymą paremti pietų Amerikos valstybes militaristiškai. Tuo reikalu tariasi JAV užsienio ir karo reikalų ministerijos.

Taikos sutarčių ruošimas vyksta lėtai

Anglija. Sausio 21 d. keturių ministrų pavaduotojai Londone, ryšium su ruošiamomis taikos sutartimis Vokietijai ir Austrijai, turėjo testą pasitarimus. Savo pažinimas ir šias sutartis įteikė Kanada, Australija, Belgija ir Čekoslovakija.

Korespondentai sako, kad taikos sutarčių paruošimas negali vykti sparčiau todėl, jog Molotovas nepaskyręs specialaus įgaliotinio taikos sutarčiai su Austrija. Dabar Gusevas, kuris yra vienintelis abiem taikos sutartims, priešprieš dalyvauja posėdyje, kuriame aptariami Vokietijos reikalai, o po piet, kuriame tariamasi dėl Austrijos. Kaip žinoma, kitos likusios trys valstybės Vokietijai ir Austrijai paskyrė specialius įgaliotinius.

Manoma, kad pavaduotojai šią savaitę padarys žiokį tokią pažangą.

Likusioje Europoje ir Artimuosiuose Rytuose jokių stambesnių įvykių nebuvo.

Anglijos skundas patenkintas

New Yorkas. Sausio 20 d. Saugumo Taryba 10 balsų, Sov. Sąj. susilaikius, nutarė patenkinti Anglijos skundą dėl 1946 m. spalio 20 d. 2 naikintųjų naikindimio Korfu sąsiauryje. Anglija reikalavo, kad šis skundas būtų svarstomas, o Gromyko buvo nuomone, kad Anglija su Albanija šį ginčą gali išspręsti tarpusavyje. Saugumo Tarybai nutarus ginčą patenkinti, pradedė ilgi debatai Saugumo Taryboje. Anglijos atstovui Saugumo Taryboje Sir Cadoganui padės vienas admirolas, kuris šį reikalą, kaip specialistas, referuos Saugumo Tarybai.

Tos pat dienos posėdyje Taryba nutarė atidėti nusiginklavimo problemos svarstymą ligi šių metų vasario mėn. 4 d. Tuo būdu, šis svarbus JT pilnatinis nutarimas yra atidedamas vis vėlesniai laikui.

Vašingtonas. Sausio 21 d. gen. Marshallis Baltuosiuose Rūnuose iškilmingai prisaikalintas naujosios pareigos. Senasis užsienio reikalų sekretorius Byrnes, dar kaip ministras, padėjo paskutinius parasus ant jo paruoštų taikos sutarčių su buvusiais Vokietijos satelitais.

Marshallis, perėmęs ministerio pareigas, tos pat dienos spaudos konferencijoje žurnalistams paneigė skleidžiamus gandus, jog ruošiasi kandiduoti prezidentu 1948 metų rinkimuose. Jis liksis nepartinis, kaip ir visą savo amžių yra buvęs, — pareiškė Marshallis.

Pirmasis Indijos ministrų kabineto pirmininkas Pandit Nehru, kuris turi labai sunkias pareigas — ruošti Indijos nepriklausomybę ir išlaikyti Indijos vienybę, apimančią 390 milijonų gyventojų.

Raudonasis mirazas JAPONIJOJE

Rašo maj. J. Monahan

Maj. James Monahan buvusio karo metu ligi 1945 m. gruodžio mėn. Toli-muosiuose Rytuose buvo aviacijos žvalgybos karininkas. Jis labai domėjosi Japonijos reikalais. Ir 1946 m. birželio mėn., jau grįžęs namo, jis buvo pasiūstas žurnalui Cosmopolitan ir Time į Japoniją specialiu korespondentu. Eilę jo straipsnių yra išspausdinta. Japonijoje vyksta lėta revoliucija. Šis jo straipsnis nušviečia, kuriuo keliu eina Japonija.

Sąjungininkų okupuota Japonija tapo ideologinių kovų arena. Joms pagrindą davė Sovietų Rusija, kuri stoja skersai kelio prieš amerikiečių pastangas išugdyti demokratiją. Galimas dalykas, kad kovos rezultatai parodys, ar naujoji Japonija, pagal gen. Mc Arthur'o žodžius, taps „galingu taikos pylimu ar pavojingu karo tramplynu“.

Ši idėjinė konfliktą gali sutvarkyti tik patys japonai. Kai kurie stebėto-

liukai bando atsigauti, dirbdami tai-kos metu, ir Japonijos pasitikėjimas užsienio prekyboje jau padarė gerą pradžią. Japonai su pasitikėjimu žiūri į ateitį. Jie yra pilni kartėlio, senajam militarizmui ir visam tam, kas su juo susiję; jie yra alkani ir beturčiai, bet yra uždegoti naujų idėjų. Demokratija yra kažkas, ką jie tik pusiau supranta, bet jie jaučia, kad tai žada taiką ir laisvę.

Me Arthuras remia šią dvasinę japonų revoliuciją, kurios dydis neturi sau lygaus pavyzdžio pasaulio socialinėje istorijoje. Jis veikia ir tiki, kad demokratija Japonijoje bus pastatyta ant tikrų pagrindų.

Naujoji Japonija yra daugiausia Me Arthuro kirnytas. Būdamas sąjungininkų karinių pajėgų vyriausioju vadu, jis išreiškė demokratines idėjas ir įsakė japonams patiemis išsivalyti savo namus. Jo pirmosios direktyvos davė tautai įstatymų rinkinį, kuris užtikrintų tikėjimą, spaudos, kalbos, susirinkimų laisvės ir teises organizuoti darbą ir politines sąjungas. Į naująją konstituciją jis įrašė reikalavimą moterims suteikti balsavimo teisę. Ir ja buvo pasinaudota buvusiose pavasario rinkimuose. Jis įvykdė ryškias reformas auklėjimo sistemoje; taip pat padėjo ūkininkams žemės; įsakė tuč tuojaus paleisti „Zaibatsu“ — šeiminį koncentraciją, kuris kontroliavo daugumą Japonijos gerovės.

Tačiau dabar tas pats konfliktas, kuris prasidėjo pokario Europoje, lyg piktas sapnas, persimetą ir į Japoniją. Japonija, kuri galėtų išaugti į stiprią demokratiją, yra stumiama į dvi priešingas puses, dviejų pajėgų, žadančių nuostabių idealus.

Demokratinų palinkimų japonų vadai po kapitalizacijos pradžios pamažu rodytis iš totalinės santvarkos griuvėsių. Bet ir kito tipo vadai, apmokyti kitam tikslui, atsirado čia pat. Paleisti politiniai nusikaltėliai, vadovaujant Kyuichi Tokuda, atnaujino doktrinarius komunizmo veiksmus. Po keleto mėnesių Janano grupės komunistai, vadovaujami Maskvos treniruoto Sanzo Nosaka, buvo repatriuoti iš raudonosios Kinijos. Tomis pastangomis komunistai paėmė naujojo japonų darbių judėjimo, spaudos ir radijo kontrolę.

Tokių būdu 1946 m. sausio mėn. daugumas Tokio ir Osaka išleidžiamų dienraščių, o taip pat ir kai kurie mažesnieji provincijos laikraščiai pasuko labai griežtai į kairę. Tie, kurie nebuvo aiškiai komunistiškai, pasiskę už susidėjimą su komunistais. Trijų didžiųjų Tokio dienraščių tarnautojai išmetė savininkus ir vyr. redaktorius.

(Nukelta į 2 puslapį)

Sovietų Sąjungos atstovai grįžta namo iš JT konferencijos New Yorke. Iš kairės pirmoje eilėje: užs. reik. min. V. Molotovas, vadovavęs visai Sovietų Sąj. delegacijai, užs. reik. min. pavaduotojas Višinskis, kuris priminė Amerikos spaudai Stalino žodžius, kad Sov. S. revoliucinė dvasia ir JAV biznierių iniciatyva galinčios taikingai susyventi; Gromyko — Sov. Sąjungos atstovas Saugumo Taryboje — už nuopelnus dabar pakeltas į užs. reik. min. pavaduotojus, ir Sov. Sąjungos ambasadorius Vašingtone Navikovas.

Nauji Stalino politiniai pareiškimai

BBC, 1. 23. Maskvos radijas sausio 22 d. paskelbė naujus Stalino politinius pareiškimus, kuriuos jis 1946 XII. 21 padarė velionies Rooseveltui sūniui E. Rooseveltui.

Jo nuomone, Amerika gali sugyventi su SSSR ir taikos metu, lygiai kaip bendradarbiavo karo metu. Buvę nuomonų skirtumai praityje, kurie atsiradavo tik nesupratimų dėka, tarp abiejų vyriausybių galimi išlyginti. Stalinas pareiškė, kad būtų naudinga, jeigu 3 didžiųjų vadovai galėtų susitikti ir tai ne vieną, bet keletą kartų esamoms problemoms išsiaiškinti.

Atominės energijos kontrolėi SSSR pasiduosianti kaip ir kitos valstybės. Šiuo metu karo grėsmės nėra, nes visos tautos pavargusios ir karo nenori. Reiktų sukurti tarptautinę policiją, kuri galėtų įsikšti ten, kur būtų taikai grasinama.

Tai yra santrauka minčių, kurias taip pat atspausdino amerikiečių karių laikraščiai „Stars and Stripes“.

TRUMPUS ZINIOS

New Yorkas DPD. Ruošiamas JAV, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybų bendras pažymėjimas asmenims, norintiems įvykti iš Vokietijos. Tų pa-

žymėjimų nereikės JAV, Anglijos ir Prancūzijos piliečiams, gyvenantiems okupuotoje Vokietijoje.

Otava, Reuter. Kanados šnipų byloje nutiestasis Kanados aviacijos žinių tarnybos karininkas Fred W. Poland Ottavoje buvo išteisintas. Jis buvo kaltinamas teikęs slapta žinias Sovietų Sąjungai.

Madridas. Pranešama apie naujus bandymus užmegzti ryšį tarp gen. Franco ir sosto įpėdinio Don Juan. Šie bandymai atliekami buvusio monarchisto vado ir finansų ministro Don Jose Larraz.

Pelėsių grybas – naujausia gydymo priemonė

PENICILINAS

Penicilinas — naujoji stebuklingoji gydymo priemonė — yra gaminy pelėsių grybo, — penicillium notatum. Pelėsių grybas, kaip gydymo priemonė, jau seniai liaudies medicinoje buvo žinomas.

Nuo to laiko, kaip Pasteur' as ir jo amžininkai atrado, kad įvairios ligos yra bakterijų sukeltos, buvo stengiasi surasti medžiagas, kurios naikintų ir organizmą patekusias bakterijas, nepažeidžiant pačiam organizmui. Iki šios dienos labai mažai yra surasta tokių medžiagų. — Ir to nedaugelio tarpe bene svarbiausiuoju šiuo metu yra penicilinas.

Savaime aišku, medicina žino šimtus bakterijas užmušančių medžiagų, kurios kaip antiseptikai vartojamos chirurgijoje. Kai kurios medžiagos vartojamos instrumentų sterilizacijai, kitos prieš vietinio pobūdžio infekcijas. Bet nė viena gydymo medžiaga nėra pajėgi kovoti su infekcijomis visame kūne. Jos visos, žudydamos ir organizmą patekusias bakterijas, žalingai veikia paties kūno ląsteles.

Penicilinas sustabdo bakterijų augimą, tuo pačiu jį naikindamas (tikslus procesas dar nėra medicinai žinomas) ir leidžia organizmui užkurti naują, itin vertingą penicilino savybę yra ta, kad jis bet kokių kiekių pavartotas visai nėra kūniui žalingas.

Penicilino išradimas

1928 m. prof. Aleksandras Flemingas St. Mary's Hospital Londone darė tyrimus su staphylokokais. Visai pripuolamai viena jo tyrimo plokštelė apitraukė žaliais pelėsiais. Tai buvo ypatingai retas ir kartu laimingas supolimas, nes bandymo plokštelės nuo pašalinės įtakos ir pašalinį kūną ypatinai saugomos. Po to buvo padaryta daug bandymų su pelėsiais Penicillium giminės ir jie arba jokio priešbakterinio veikimo nepadarė, arba buvo žmogui nuodingi.

Prof. Flemingas tikra žinovo akimi pastebėjo, kad plokštelė su atsiradusiais pelėsiais toli gražu nėra nepavirkytas bandymas, priešingai, tai kažkas svarbesnio: toje vietoje, kur buvo pelėsiai, visai dingso staphylokokai! Flemingas labai susidomėjo tuo dideliu pelėsių ir bakterijų antagonizmu. Jam paaiškėjo, kad penicillium notatum, augdamas maitinamajame jį skystyje, išskiria priešbakterinę sekreciją, kurią Flemingas pavadino Penicilinu. Flemingas įrodė, kad tas aktyvusis skystimas gyviamis visai nėra žalingas, ir rekomendavo jį vartoti kaip antiseptiką žaizdoms. Flemingui pavyko taip pat tą aktyviąją sekreciją atskirti nuo likusios skiedinio dalies, bet kadangi nebuvo dar pastebėta ypatingųjų penicilino savybių ir jo skirtumo nuo kitų antiseptikų, todėl tolimesnieji tyrimai nebuvo daromi, ypač kad penicilino atskyrimas buvo nelengvas. Pasitenkinta senais antiseptikais.

Penicilino išobulinimas ir pritaikymas medicinos reikalmams

Iki 1938 metų penicilinas buvo pamirštas. Oxfordo tyrinėtojai, grynai teoretinių tyrimų metu bandė įvairių mikroorganizmų tarpusavį veikimą. Buvo tiriamas ir Flemingo penicilinas. Ypač susidomėta jo atskyrimu ir gamybos supaprastimu.

Prie to darbo prisidėjo daug kitų mokslininkų. Jie sudarė vadinamą Oxford Team, kuriam jau šiandien

daug tūkstančių ligonių turi būti dėkingi dėl savo gyvybės ir sveikatos. Tų visų mokslininkų ir tyrinėtojų tarpe pirmuoju reikia skaityti Dr. E. Chain, kuris nacių režimo metu buvo iš Vokietijos ištremtas, ir Dr. E. P. Abraham. Jie abu Sir William Dunn-Institute įvykdė cheminius tyrimus.

Taip pat prof. H. W. Florey (dabar Sir Howard Florey) daug prisidėjo tyrinėjant biologinę ir farmakologinę sritį. Kiti profesoriai tyrė gamybos galimybes. Buvo daromi bandymai su

kai; jie sukelti kraujo užnuodijimą, žaizdas ir kitas sunkias ligas. Todėl penicilinas ypač daug padėjo kovojant su bakterijomis, kurios sukelia gangreną, bloznes uždegimą, difteritą, smegenų uždegimą, gonorėją ir sifilį.

Penicilinas neveikia džiūvos, raumenų užnuodijimo ir maro bacilų. Taip pat prieš influencą ir persalimą penicilinas nepadaid. Penicilinas nėra viską gydanti priemonė.

Laikę pirmųjų biologinių tyrimų Oxfordo Team tyrinėtojai įrodė, kad

Penicilino išradėjai anglų profesoriai — Howard Florey (dešinėje) ir Alexander Fleming (kairėje) — gavo iš viskono Bennet (viduryje) jų garbei padarytus medalius.

gyvialis ir pan. Žodžiu, buvo sukurtas didelis tyrinėjimo aparatas. Flemingas, Chain ir Florey už savo nuopelnus yra apdovanoti Nobelio premijomis.

Penicilino auginimas vis dėlto sudarė nemažai sunkumų. Pastebėta, kad pelėsiai geriausia produkuoja peniciliną prie + 24° C, augdami ant paprasto cukraus skiedinio, pridėjus kiek mineralinių druskų. Per 6—8 dienas priešbakterinis veikimas pasireiškia aukščiausiam laipsnyje, todėl penicilinas turi būti laiku surinktas. Daug sunkumų sudaro šios kultūros sterilizacija išlaikymas. Juk kiekviena šeimininkė žino, kad kiekvienas maisto produktas lengvai genda, jei jis laikomas per šiltai. Bakterijos ir įvairūs grybeliai, kurių ore milijonai yra, užkerta kelią tuos maisto produktus ir išaugina milijardus naujų organizmų. Šiltas cukraus skiedinys ideali dirva augti oro mikrobams. Penicilina negalima gauti beorėje erdvėje. Pagaliau pastebėta, kad geriausia peniciliną auginti atskiruose induose, kurių kakleliai yra užkimšti vata, kad orui priejimas būtų laisvas, o ore esantiems mikrobams kelias būtų užkirstas. Gynas penicilinas labai nepastovus medžiaga. Su ja reikia daug atsargumo, kitaip ji sunaikinama. Bet ir čia rasta išeitis. Penicilinas imta skiesti, padarant iš jo ekstraktą. Penicilinas yra tiek stipriai veikiantis, kad praskiestas 1:1000000 dar veikia bakterijas naikinančiai.

Flemingas nustatė, kurias bakterijas penicilinas naikina. Oxford Team tuos davinius patvirtino ir išplėtė. Šios bakterijos yra Streptokokai ir Staphyloko-

penicilinas sekmiausiai veikia kraudienis tyrinėjimo aparatus. Flemingas, Chain ir Florey už savo nuopelnus yra apdovanoti Nobelio premijomis.

Penicilino auginimas vis dėlto sudarė nemažai sunkumų. Pastebėta, kad pelėsiai geriausia produkuoja peniciliną prie + 24° C, augdami ant paprasto cukraus skiedinio, pridėjus kiek mineralinių druskų. Per 6—8 dienas priešbakterinis veikimas pasireiškia aukščiausiam laipsnyje, todėl penicilinas turi būti laiku surinktas. Daug sunkumų sudaro šios kultūros sterilizacija išlaikymas. Juk kiekviena šeimininkė žino, kad kiekvienas maisto produktas lengvai genda, jei jis laikomas per šiltai. Bakterijos ir įvairūs grybeliai, kurių ore milijonai yra, užkerta kelią tuos maisto produktus ir išaugina milijardus naujų organizmų. Šiltas cukraus skiedinys ideali dirva augti oro mikrobams. Penicilina negalima gauti beorėje erdvėje. Pagaliau pastebėta, kad geriausia peniciliną auginti atskiruose induose, kurių kakleliai yra užkimšti vata, kad orui priejimas būtų laisvas, o ore esantiems mikrobams kelias būtų užkirstas. Gynas penicilinas labai nepastovus medžiaga. Su ja reikia daug atsargumo, kitaip ji sunaikinama. Bet ir čia rasta išeitis. Penicilinas imta skiesti, padarant iš jo ekstraktą. Penicilinas yra tiek stipriai veikiantis, kad praskiestas 1:1000000 dar veikia bakterijas naikinančiai.

Flemingas nustatė, kurias bakterijas penicilinas naikina. Oxford Team tuos davinius patvirtino ir išplėtė. Šios bakterijos yra Streptokokai ir Staphyloko-

Zmonių gydymas penicilinu

Toje srityje pasiekta stebėtinai pasiekimų. Kur negelbėjo jokia priemonė net sulfonamidais, pacientas gulėjo mirties patale — penicilinas išgelbėjo. Nuo to laiko penicilinas triumfouoja visose pasaulio klinikose.

Penicilino panaudojimo būdas parėina nuo ligos rūšies ir susirgimo laipsnio. Ten, kur infekcijos yra visame organizme, penicilinas turi būti vartojamas injekcijų būdu, kad jis kraujas išnešiotų visame organizme. Sunkiuose atvejuose gydymas gali užtrukti net ištisas savaites. Injekcijos daromos kas 3—4 val. ir raumenis adata ir per ją leidžiama nuolat lašėti penicilinu. Tai labai sėkmingas vartojimo būdas ir visai ne skaudus. Penicilinas su

maistu negali būti vartojamas, nes vidurių rūgštys ir žarnų syvai ir bakterijos jį sunaikina. Infekcijos kūno gydymosi penicilinu mostelės ar skysčio pavidale.

Penicilinas yra dar labai brangus vaistas, ir todėl plačiai dar negali būti vartojamas. Karinė valdžia leido vartoti peniciliną Vokietijoje kovojant su venerinėmis ligomis. Karo metu penicilinu buvo aprūpintos visos sąjungininkų karo ligoninės. Sužeistieji tuoj po sužeidimo gaudavo penicilino injekcijas. Gydymo joms patogiu ir tuo vartoti peniciliną, kad įmanoma anksčiau susiti žaizdas, nesibijant pulimų ar komplikacijų. Cheminė struktūra ir industrinė produkcija

Gryną kristalinį peniciliną veikia tuo pat metu imta gaminti Anglijoje ir JAV. Masinė industrinė gamyba dėl karo pasekmių buvo perkelta iš Anglijos į JAV. Oxfordo 1941 metais penicilino tyrimai masiškai gaminti buvo baigti, bet vokiečių oro puolimai buvo tiek stiprūs, kad nebuvo galima galvoti nei apie fabriky statybą nei apie ramų darbą, todėl prof. Florey ir Dr. Heatley vyksta į tuo metu dar neutralias JAV. Čia jie supažindina JAV mokslininkus su penicilino savybėmis ir galimybomis. Amerikiečiai tuo susidomė ir įjungia savo galinąją industrijos potencialą ir penicilino gamybą. Nugalint techniškas kliūtis, daug prisidėjo Amerikos mokslininkai. Šiandien kaip Anglijoje, taip JAV, penicilino gamyba yra stambi šaka vaistų industrijos. Dabar jau daromi bandymai gaminti sintetinį peniciliną.

Tačiau pirmasis entuziazmas ir susižavėjimas penicilinu yra praėjęs. Aiškėja, kad penicilinas nėra vienalytė medžiaga ir kad jo yra 3—4 rūšių, o kiekviena rūšis savo veikimu skiriasi.

Yra panašu, kaip vitaminų tyrimuose prieš 20 metų, kai buvo kalbama apie vitaminą „B“, tuo tarpu šiandien žinome, kad šios grupės vitaminų yra įvairūs kompleksai. Šių dienų žinios apie peniciliną po 20 metų gal bus pralenkios, bet yra tikra, kad chemo-terapija penicilino išradimu yra padariusi milžinišką šuolį pirmyn.

Indijos vicekaralius lordas Wavell, kuriam karo metu teko nepaprastai sunkios pareigos išlaikyti Indijos ištikimybę D. Britanijai, paruošti Indijos laisvės planus ir susitarti dėl jų su indais.

— Hamburgas, DPD. Karinis teismas Hamburgas paskelbė mirties sprendimą dviem lenkams, kaltinamiems 1946 m. balandžio mėn. nušovus vieną policininką ir kitą sužeidus, kurie buvo juos sulaikę su mėsa.

Teheranas, DPD. Azerbeidžano demokratų slaptas siųstas pranešimas, kad demokratų partija netrukus grįšianti į Azerbeidžaną. Per radiją kalbėjo pabėgusieji Azerbeidžano vadai.

— Hamburgas, DPD. Karinis teismas Hamburgas paskelbė mirties sprendimą dviem lenkams, kaltinamiems 1946 m. balandžio mėn. nušovus vieną policininką ir kitą sužeidus, kurie buvo juos sulaikę su mėsa.

Teheranas, DPD. Azerbeidžano demokratų slaptas siųstas pranešimas, kad demokratų partija netrukus grįšianti į Azerbeidžaną. Per radiją kalbėjo pabėgusieji Azerbeidžano vadai.

Tokio mieste ir senos kultūros centre Kyoto yra keletas gausiai lankomų mokyklų, vadovaujamų komunistų partijos. Jų personalas yra apmokytas Maskvoje ir Yenane. Mokymo planas daugiausiai apima praktišką veikimą, propagandą, politinę organizaciją ir įsijungimą į kitas partijas.

Daugumas japonų klausia, kodėl amerikiečiai nesustabdo šio veikimo. Štai atsakymas: prie demokratinio režimo net ir kraštutinei opozicijai yra suteikiama teisė pareikšti savo pažiūras, kritikuoti ir agituoti ir net iškreipti faktus. Žmonių individualus reikalas yra atskirti tiesą nuo melo. Varžymas spaudos, uždarymas mokyklų ir kitos spaudimo priemonės būtų kelias, kuriuo nueitų totalitarinė Japonija pagal sovietų „demokratišką“.

Mc Arthuras yra puikiai informuotas, kas krašte vyksta, tačiau jis lieka ištikimas, kad tikroji demokratija nutūstus audrą. Jis padrąsina savo padėjėjus vykdyti lėtą priešingą propagandą. Jis nebijo nekomunistų karių. Prie kiekvienos progos jis rodo norą atitraukti nuo griežto amerikoniškumo, įeigu tai patarnautų Japonijos interesams.

Praėjusią vasarą Asahi laikraščių padarytas atsiklausimas, parodė, kad konservatyvios partijos po rinkimų yra nustoję pasitikėjimo. Pagal žaunius davinius yra remiami socialdemokratai, o komunistai gavo menką balsų dalį. Kol kas socialistai nuspyrė į šalį visus komunistų kvietimus sudaryti „demokratinį frontą“. Stebėtai šitame mato, pilną vilties ženklą, kuris būsimąją Japoniją nuvestų vidurio keliu.

Yra pakankamai ženklių, kad japonai mato „sovietų demokratijos“ apgavystes ir stengiasi išvengti kraštutinio kairiojo sparno. Kartais buvusios diktatūros atsiminimai gali išgelbėti Japoniją nuo kitos vergijos.

Vertė A. B.

Ar gali lietuviai atsidurti už globojamųjų ribos

MOSŲ SIRDYS IR PROTAS TURI DIRBTI TĖVNEI LIETUVAI

Šio laikraščio skiltyse R. Berentas straipsnyje „Už globojamųjų ribos“ (Nr. 11—12) iškelia keletą minčių vadinamųjų „umsiedlerių“ iš Lietuvos klausimu. Autorius paminėjęs, kad kaž kas ir kaž kokias sumetimais vadinamusius „umsiedlerius“ suskirstęs į „altreichičius“, „ostiečius“ ir pan., ir konstatavęs, kad kurių tos grupės žmonių atkritimą iš DP tarpo, pagaliau pastebėjęs, jog metas ešas didinti lietuvių eiles, glauti visus po lietuvišku sparnu ir ypačiai reikėtų susirūpinti ateities karta, autoriaus žodžiais tariant, berželiais ir liepelėmis, kurios tikrai ešą galima išauginti ir puikius medžius.

Straipsnyje bandomi vad. „umsiedleriai“ teisingi ir iškelia labai daug diskutuoti minčių. Mano supratimu, šiandien ne laikas ir ne vieta rengti tokius „teismus“ ir laikraščio straipsnio rėmuose įrodinėti, kas tai yra „umsiedleris“ ir „neumsiedleris“ (šiap ar taip, juk prieš karą buvo skaitoma, kad iš bendrojo Lietuvos gyventojų skaičiaus 4% buvo vokiečių tautybės, kurių dauguma 1941 m. pradžioje ir repatriavo). Juk ne paslaptis, kad kiekvienoje tautybėje, o tuo pačiu ir mūsų, yra tam tikra kategorija lanksčiais nugarauliais žmonijai, kurie nuostabiai prisitaiko prie visų aplinkybių ir salomoniškai moka pasiaiškinti, kodėl jie aną dieną buvo tokie, vėliau kitokie, o šiandien vėl šitokie... Mano manymu, lietuvis yra lietuviu gimęs, juo buvęs visais laikais, tokiu išlikęs okupacijų metais, nesuabejojąs savo tautybę šiandien ir negalvojęs kitokių pasidaryti nei Amerikoje, Afrikoje, Australijoje ar kur kitur, jei ten tektų kada nors atsisturti. Tautybė — tai ne švarakas, jos nei išmainyti, nudažyti ar pakeisti neįmanoma ir negalima. Gal tik pavieniai individai stengiasi vienu ar kitu būdu save bei kitus apgaudinėti (dažnai tokiems ir pavyksta), bet kam jie tuo atveju bėra naudingi, negu patys sau, vargiai kas galėtų pasakyti. Jei, pvz., Nepriklausomos Lietuvos laikais išsiimta lietuviška mase pilietybę užsirašę vokiečių tautybės asmeniu, priklausę kultūrfarbandui, o šiandien mušdamasis į krūtinę įrodinėja savo lietuviškumą ir sakosi pirmą sykį savo gyvenime matęs parąštą, kad jis ešas vokiečiai, tai vis dėlto vargiai tegalima patikėti tokio asmens nuosiridumu ir jo žodžių teisingumu.

Šia proga tegu bus leista paminėti tik vienos lietuvių stovyklos keletą būdingų faktelių. Prieš pusmetį į buvusią mišrią stovyklą buvo atkelta iš kito miesto apie šimtas lietuvių. Tik kelias dienas pagyvenę, jie sužinojo, kad šioje stovykloje ešą taip pat lietuviams užsiregistruojant ir gyvenančių keliasdešimt vad. „umsiedlerių“ ir „memelenderių“ (pastarieji save daugiausia ir šiandien taip vadina). Visi jie ir virtuvėje, ir sandėlyje, ir privačiame gyvenime kalbėjęs tik vokiškai, o kai naujai atsikelsieji lietuvių sužinojo, kad anie taip pat yra užsirašę lietuvių, ir pradėjo bandyti juos kalbinti lietuviškai, tai atsirado tokių „lietuvių“, kurie išdriso už paraginimą lietuviškai kalbėti net antausių pasiūlyti! Žinoma, šiandien stovykla skaitosis iki lietuvių, tad oficialioji kalba joje taip pat yra lietuvių kalba, tačiau privačiame gyvenime tam tikros kategorijos žmonės vokiečių kalbos nei nemano atsisakyti, nors jie puikiausiai moka ir galėtų kalbėti lietuviškai su savo vaikais bei tarpusavyje. Yra ir tokių šeimų, kurios savo vaikus — R. Berento žodžiais tariant, berželius ir liepeles, — leidžia į „volkschulę“ bei „oberschulę“. Yra ir dar kitokių kategorijų piliiečių. Lietuvis ateitį dar labai neaiški, kai kam gal gana daug abejonių sukelia, tad lankstesnio nugaraulio žmonės bando savo ateitį užsitikrinti

— Hamburgas, DPD. Karinis teismas Hamburgas paskelbė mirties sprendimą dviem lenkams, kaltinamiems 1946 m. balandžio mėn. nušovus vieną policininką ir kitą sužeidus, kurie buvo juos sulaikę su mėsa.

Teheranas, DPD. Azerbeidžano demokratų slaptas siųstas pranešimas, kad demokratų partija netrukus grįšianti į Azerbeidžaną. Per radiją kalbėjo pabėgusieji Azerbeidžano vadai.

Tokio mieste ir senos kultūros centre Kyoto yra keletas gausiai lankomų mokyklų, vadovaujamų komunistų partijos. Jų personalas yra apmokytas Maskvoje ir Yenane. Mokymo planas daugiausiai apima praktišką veikimą, propagandą, politinę organizaciją ir įsijungimą į kitas partijas.

Daugumas japonų klausia, kodėl amerikiečiai nesustabdo šio veikimo. Štai atsakymas: prie demokratinio režimo net ir kraštutinei opozicijai yra suteikiama teisė pareikšti savo pažiūras, kritikuoti ir agituoti ir net iškreipti faktus. Žmonių individualus reikalas yra atskirti tiesą nuo melo. Varžymas spaudos, uždarymas mokyklų ir kitos spaudimo priemonės būtų kelias, kuriuo nueitų totalitarinė Japonija pagal sovietų „demokratišką“.

Mc Arthuras yra puikiai informuotas, kas krašte vyksta, tačiau jis lieka ištikimas, kad tikroji demokratija nutūstus audrą. Jis padrąsina savo padėjėjus vykdyti lėtą priešingą propagandą. Jis nebijo nekomunistų karių. Prie kiekvienos progos jis rodo norą atitraukti nuo griežto amerikoniškumo, įeigu tai patarnautų Japonijos interesams.

Praėjusią vasarą Asahi laikraščių padarytas atsiklausimas, parodė, kad konservatyvios partijos po rinkimų yra nustoję pasitikėjimo. Pagal žaunius davinius yra remiami socialdemokratai, o komunistai gavo menką balsų dalį. Kol kas socialistai nuspyrė į šalį visus komunistų kvietimus sudaryti „demokratinį frontą“. Stebėtai šitame mato, pilną vilties ženklą, kuris būsimąją Japoniją nuvestų vidurio keliu.

Yra pakankamai ženklių, kad japonai mato „sovietų demokratijos“ apgavystes ir stengiasi išvengti kraštutinio kairiojo sparno. Kartais buvusios diktatūros atsiminimai gali išgelbėti Japoniją nuo kitos vergijos.

Yra pakankamai ženklių, kad japonai mato „sovietų demokratijos“ apgavystes ir stengiasi išvengti kraštutinio kairiojo sparno. Kartais buvusios diktatūros atsiminimai gali išgelbėti Japoniją nuo kitos vergijos.

Yra pakankamai ženklių, kad japonai mato „sovietų demokratijos“ apgavystes ir stengiasi išvengti kraštutinio kairiojo sparno. Kartais buvusios diktatūros atsiminimai gali išgelbėti Japoniją nuo kitos vergijos.

Vertė A. B.

įvairiopais būdais. Danijos pasienyje gyvenant, kai ką pradeda vilioti karališkieji lašinėliai, pradedami aiškinti ryšiai su daniško kraujo giminyse... Nereikėtų labai stebėtis, jei šitokie žmonės, atsirdę netoli Lombardijos lygumų, pradėtų jausti savo gyslonis rvenant itališką kraują...

Atrodo, tai smulkmenos. Ar verta jas kelti? O vis dėlto išsiaiškinti reikėtų galutinai. Vykstantieji stovyklose vad. „peršvietimiai“ paliečia ir lietuvių gyvenamas stovyklas. Ir iš mūsų tautiečių tarpo tikrai jau yra išbrauktų iš DP tarpo ir atsirdusių už globojamųjų ribos. Iš tiesų nemažoniu ir nesmagu, kad mus, lietuvių, ima rūšiuoti svetimos rankos. Ir blogos valios neturint (reikia manyti, kad tokios ir nėra), dažnai jos gali berušiudamos suklysti. Ir jeigu už globojamųjų ribos atsisturia tie, kurie ejo į lietuvišką stovyklą ir pas svetimuosius užsirašydami lietuviškai, o šiandien nenori lietuviškai kalbėti, leidžia savo vaikus į vokišką mokyklą, — kai tuo tarpu kiekvienoje stovykloje veikia lietuviškos pradžios mokyklos, kiekvienoje okupacinėje Vokietijos zonoje turime po keletą ar net keliolika lietuviškų gimnazijų.

Tai yra šiandieninio gyvenimo faktai, pro kuriuos negalima tylomis praeiti ir jų nematyti. Aš šioje vietoje ne benoriu užsiminti apie vad. „ostlandiečių“, „nuopelnus“ mūsų tėvynėje vokiečių okupacijos metais ir reiktų manyti, kad ne laikas ir ne vieta tai aiškinti, bet šiandien būtina galutinai apsispręsti, kuo kiekvienas iš mūsų save laikome. Vadinamasis DP šiandien jokių pirmenybių nebeturio (o kokias jis pagaliau pirmenybes kada ir turėjo?), tad, atrodo, bet kokie išsiaištinimai ir stovyklas neturėtų traukti. I lietuvišką stovyklas mus visus sužabiota tik nepalauiamas lietuviškias nusistatymas ir bendra lietuviško kraujo giminytė. Jėse mes ir turime jaustis viena lietuviška šeima, gyvenanti vienas ir tais pačiais rūpesčiais bei vargais. Tiesa, vienas kitas klaidpėdėtiš lietuvis, ypačiai jaunesnio amžiaus, gal taip sklandžiai ir negali reikšti savo minčių gimtąją lietuvių kalba, tačiau mes visi puikiai suprantame, kokiose sąlygose jam pasikūtiniaisiais metais teko augti ir bręsti. Jei jis šiandien glaudžiasi po bendra lietuvišką pastogę, jei jis ir mūsų tarpą atvyko tik gerų jaunsų vedamas ir tai rodo jo kasdieninis elgesys, visi jį tinkamai supras, iš lietuviškosios šeimos išskirti niekas negalvos ir to nedarys. Pagaliau, kas gali švarios, grynos sąžinės tautiečių išskirti iš lietuviško kraujo žmonių tarpo? Niekas to nepajęs padaryti, jei jie patys nepradės slydinėti klystkeliose.

Ar nustojo DP statuso ir peržengus lietuvių stovyklos slenkstį ir anapus, tuo pačiu išskiriama ir iš lietuvių tremtinių bendruomenės? Ne! Jei mes patys iš jos neišsiskirsime, tai kiti, ypačiai svetimeji, to padaryti nepajęs. Kur ir kokiose sąlygose begyventume, tegu mums plaks lietuviška širdis, dvasią galvins lietuviški jausmai, — mes būsim viena ir ta pati šeima. Vienos tautos narius jungia ne barakai, nes ribos šaukštis ar duonos trupiniai, bet bendri ir tie patys siekimai, bendro kraujo ryšys. O skiria ne gyvenamosios vietos viena nuo kitos nuotoliai, ne vienokia ar kitokia teisinė padėtis, bet nesusklausymas, tarpusavio nesutarimas, abejingumas bendriesiems lietuviškiems reikalams.

Negali būti mūsų tarpe nei „umsiedlerių“ (skirstomų dar į „ostiečius“, „altreichičius ir t. t.), nei „memelenderių“ ar kitokių tautybių bei plauko žmonių, o tik lietuvių. Tokiais mes esame visi savo gimtuoju krauju, tokiomis likime širdyje ir nesigėdinkime lietuvių pasisakyti visur ir visiems.

A. V.

Raudonasis mirazas Japonijoje

(Atkelta iš 1 puslapio)

paskelbė, kad jie būvę „karo nusikaltėliai“ ir perėmė leidinių kontrolę. Kol vyriausybės nebuvo uždrausta, šios taktikos buvo sutartinai laikomasi keliant streikus.

Kairieji paėmė ir savo rankas galinąją leidėjų sąjungą, kuri kontroliavo popierio paskirstymą ir buvo tikrasis kiekvieno laikraščio ir žurnalo šeimininkas Japonijoje. Jeigu leidėjo politika buvo nepakankamai kairi, jis buvo apšauktas „reakcionieriumi“ ar „karo nusikaltėliu“ ir jo laikraščio būdavo nutraukiamas popierio tiekimas. Tuo tarpu nauji žurnalai augo kaip grybai ir jie visi atstovavo marksizmą arba leninizmą.

Pradžioje sąjungininkų būstinė ir ši reikala nesikišo, nes jai atrodė, kad įsikisimū gali būti pažeista spaudos laisvė. Net kai kurie atsakingi vyriausios būstinės asmens slaptaip padarinėdavo japonų kairiuosius. Kada tikroji padėtis buvo pranešta Mc Arthurui demesui, popierio paskirstymas buvo perduotas ir patikimesnes rankas, keletas amerikiečių buvo „grąžinti namo“, ir visas Japonijos spaudos reikalas buvo taip sutvarkytas, kaip to reikalauja laisvos spaudos atsakingumas.

Tačiau praėjo keli mėnesiai, ligi sąjungininkų valdininkai susigaudė radijo reikaluose. Tuo metu pusiau oficiali japonų radijo siųstuvų bendrovė savo oro bangas sunkiai apkrovė anti-kapitalistinėmis tendencijomis, dramatiškuoia darbo reikalus ir duodama ištisas serijas biografinių žinių apie Karolį Marksą. Japonai ėmė skųstis, kad jie nieko daugiau negali girdėti, kaip komunistų propagandą. Tik 1946 m. liepos mėn. kontrolės įstaigos reikalą sutvarkė. Tiesa, komentatoriai dar pakalbą, kad vyriausybėje esama „reakcionierių“, bet radijo programos jau yra labiau išlygintos.

Atsižvelgiant į viešąją nuomonę, buvo nuostabu, kad Mc Arthuras 1946 m. pavasarį reikalavo įvykdyti visuotinius rinkimus. Ir tai sukėlė tokią paniką kairiajame sparne, kad jis pradėjo šaukti, jog japonai „dar nesąsipažinę su demokratiniais metodais“.

Bet Mc Arthuras buvo kietas. Vyriausiojo jo politikos linija buvo, kad šiuos rinkimus ešas galety dalyvauti ir moterys. Geriausias kelias supažindinti japonus su demokratija, tvirtino jis, buvo leisti jiems patiems pradėti naudotis demokratiniu procesu.

1946 m. balandžio 10 d. rinkimai buvo įvykdyti, ir jų metu vyko gyviausia politinė propaganda Japonijos istorijoje. Politinių organizacijų bu-

vo išnaudotos ligi kraštutinumo visos viešųjų susirinkimų, laisvos spaudos, laisvos kalbos laisvės. Dvi konservatyvios partijos iškilo, gaudamos 233 vietas. Socialdemokratai laimėjo 94 vietas, vidutiniai socialistai 17, smulkios partijos 35 ir nepriklausomieji su įvairiomis nuotropomis — 83. Tuo tarpu komunistai laimėjo vos 5 vietas.

Po rinkimų didelis skaičius laikraščių pradėjo nuo kairės nusigręžti. Sov. S-ga išsigaudo ir ši posūkių nusprendė sustabdyti.

Spauda, radijas ir bačkiniai oratoriai chorū šaukė: „Amerikiečių tipo demokratija priklauso kapitalistams, žemvaldžiams ir bankininkams. Sovietų demokratija priklauso“ ūkininkams, darbininkams ir visiems paprastiesiems žmonėms.“

Šiandien japonai yra smarkiai spaudžiami iš kairės ir mažai slepiama, kad šio spaudimo šaltinis yra Maskva. Yra veiklama pastoviai dviem kryptimis: atvirai ir sąjungininkų tarybą Tokio ir slapta ir viešąją nuomonę, į japonų mases.

Sovietai yra atstovaujami padoraus gen. leit. Kuzmos Derevenko, kuris turi 500 asmenų aparatą. (Britų imperiją atstovauja štabas iš 32 žmonių). Rusai aktyviai nedalyvauja okupacijoje. Derevenkos funkcijos susideda iš to, kad jis kas dvi savaites sąjungininkų tarybos posėdžiuose kritikuoja Mc Arthuro politiką, o jam atitinkamai atako Mc Arthuro pavaduotojas George Atcheson ir.

Į žemąsias mases sovietų taktika yra labiau efektyvi. Sovietų trumpųjų bangų radijo siųstuvai Sibire kasdien stipriai spinduliuoja ir Japoniją žinias, priešingas Mc Arthuro ir Japonijos vyriausybės politikai.

Viskas, kas nesutinka su kairiuoju sparnu, apšaukiama „kaip reakcionieriška“. Naujoji konstitucija, kuri aiškiai, gina žmonių teises ir laisvą rinkto parlamento politinę pirmenybę, buvo apšaukta kaip slapta susitarimas, pilnas paslėptų prasmų.

Žmonėms yra pasakojama, kad jų „reakcinė“ vyriausybė benegadrbiausia su žemvaldžiais, klaidu žemės reforma. O iš tikrųjų feodalinė baudžiavos sistema yra panaikinta ir daugiau kaip 3,7 mil. žemės nuomotojų pirmą kartą istorijoje greitai gavo žemės žemomis kainomis išmokėtinai prieinamais terminais. Kaltinimai vyriausybei, kad ji bendradarbiauja su Zaitab su ar „piniguotųjų klika“, yra melaginė. Tuo metu, kai šios žinios buvo platnamas, minėtas koncernas buvo baigiamas likviduoti, o kapitalai 90% buvo sukonfiskuoti.

džia pradėjo vykdyti tam tikrą programą, pagal kurią indėnui buvo pripažinta žmog

Tarptautinis krikščionių studentų suvažiavimas Miunsteryje

AKTINGAS LIETUVIŲ STUDENTŲ PASIREISKIMAS

1946 m. gruodžio 31 d. Miunsteryje, Landesmuseum patalpose, buvo iškilmingai atidarytas tarptautinis krikščionių studentų suvažiavimas, kuriame dalyvauti buvo pakviesti ir Miunsterio universitete studijuojantieji lietuviai studentai.

Atidarymo iškilmėse dalyvavo daug aukštųjų svečių: karinės valdžios atstovai, profesoriai ir studentai iš visų keturių Vokietijos zonų. Iš užsienio buvo atvykę Didž. Britanijos, Prancūzijos, Šveicarijos ir Danijos krikščioniškojo akademinio jaunimo bei profesūros atstovai.

Atidarymo suvažiavimą, kalbėjo bei suvažiavimą sveikino: karinės valdžios atstovai, Vestfalijos min. pirm. dr. Ammelunxen, Miunsterio universiteto rektorius prof. dr. Lehnartz, Miunsterio miesto burmistras ir AStA (Allgemeiner Studentenausschuss) atstovas cand. phil. Schneider.

Visi vokiečiai kalbėjai, pasveikinę suvažiavimą, skundėsi vokiečių tautos vargo ir nedateklųjų didumu, nevengdami aiškiai pasisakyti, kad šis suvažiavimas, vykstant studentų iniciatyva, sąmoningai suauktas Miunsteryje — labiausiai sugriautame universitetiniame mieste. Pasaulis turįs pamatyti, kaip vargsta vokiečių studentija, kuri visuomet ir visur buvo vokiečių antinacinės kovos avangardas.

Suvažiavimo metu skaityti ir diskutuoti 7 referatų, paruošti kiekvienos dalyvaujančios tautos atstovų. 1947. I. 4 d., nagrinėjant vokiečių kalboje referatą „Die soziale Frage“, lietuviai studentai iškėlė DP klausimą, radusį studentų tarpe didelį pritarimą. Ypač tuo klausimu susidomėjo angliai ir prancūzai. Pasisakius lietuviai DP atsiradimo istoriją ir priežastis, nušvie-

tus dabartinę mūsų moralinę ir materialinę padėtį, apeliuota į krikščioniškąjį pasaulį, prašant nepalikti mūsų vienų dabartinėje padėtyje, kur mes ne tik neturime teisių viešai ginti savo, ir savo tėvynės reikalų, bet esame iš visų pusių puolami ir piešiami tamsiausiomis spalvomis. Nesuradus šiuo klausimu išsities, mes greitai neteksim teisės vadintis žmonėmis. Mums nusibodo tuščios kalbos ir gražūs pažadai — mes norime matyti konkretius darbus. Viso krikščioniškojo pasaulio uždavinys būtų aktyviai prisidėti prie mūsų klausimo išsprendimo, neatsižvelgiant į tai, ar kas šaukia garsų „veto“ ar ne. Mes norime nieko svetimo, mes norime tik savo krašto nepriklausomybės.

Gausūs užklausimai įrodė studentų užsieniečių didelį domėjimąsi mūsų išskeltomis mintimis. Ypatingo pritarimo sulaukta ir iš vokiečių studentų, kilusių iš rytinių Vokietijos provincijų.

Lietuvių studentų atstovai pasveikinti suvažiavimo vardu. Jiems padėkota už dalyvavimą ir pasiūlyta aktyviai dalyvauti AStA ir bendrai visame akademiniame gyvenime.

Suvažiavimas užbaigtas 1947. I. 6 d., organizuotai aplankius kardinolo Graf von Galen kapą.

Suvažiavime dalyvavę katalikų vokiečių, anglų, prancūzų, danų ir lietuvių studentų atstovai pasiuntė sveikinimo telegramą Jo Šventenybei Popiežiui Pijui XII.

Suvažiavimą baigiant, vakarienės pobūvio metu, pasidalinta mintimis rūpimais klausimais. Prancūzai ir anglai studentai žadėjo daryti žygį sudaryti galimybę lietuviams studentams katalikams studijuoti Anglijoje ir Prancūzijoje. Jiems duotas centrinių lietuvių studentų organų adresai. Visi

atstovai žadėjo iškelti mums rūpimus klausimus savo kraštų spaudoje ir prašė prisijusti jiems galimai daugiau mus liečiančios medžiagos.

Lietuviai studentai visas delegacijas apdovanojo tautiskomis juostomis, ženklukais, knygomis apie Lietuvą ir įteikė meniškus adresus. Kitų DP tautų studentų atstovai dalyvavo suvažiavime kaip svečiai-stebėtojai ir aktyviai nepasireiškė.

Nors suvažiavimas pradžioje atrodė mums žaltas ir svetimas mūsų dvasiai bei aspiracijoms, jo metu pajusta daug nuosirdumo ir mūsų padėties supratimo bei tikros užuojautos.

Mūsų studentų dalyvavimas jame — dar vienas įnašas į mūsų bendrą kovą bendram visų mūsų tikslui atsiekti. Šio fakto svarbą parodydys ateitis. *Lege*

Indijos kovų sąjūdžio už nepriklausomybę vadovas Gandhi, kas rytą išeina pasivaikščioti, atsirėmęs anukės (kairė) ir mairės (dešinė).

Šventės Oldenburgo stovykloje

Prieš Kalėdas Oldenburgo lietuvių koloniją aplankė Hamburgo Pabaltijiečių DP universiteto profesorius Stanka. Paskaitoje „Kodėl turtingame pasaulyje vargsta žmogus“ jis įrodė, jog žmogui, seniai jau sudarius harmoniją su negyvia gamta, su gyvuliais, su augalais ir mašinomis, bėtrūsta harmonijos tik žmogaus su žmogumi, kad turtingame pasaulyje būtų visiems gera gyventi ir nevargtų žmogus.

Adventuose Oldenburgo lietuviai literatūrai surengė antrą literatūros ir muzikos vakarą Wehnen lietuvių stovykloje. Savo kūrybą skaitė Klemensas Jūra, Pr. Lembergas, Ad. Ilmonis, V. Simanavičius, A. Gintautas, R. Saulius ir Ed. Karnėnas. Muzikinę dalį išpildė solistas R. Simanavičius ir jungtinis choras, vedamas muziko A. Linevičiaus. Konferavo Ad. Ilma. Vakaras praėjo kultūringoje ir jaukioje nuotaikoje.

Kūčių vienur viengūnaiti buvo pakviesti ir šeimos, kitur buvo surengtos bendros kūčios, dalyvaujant UNRRA vadovybei. Visose stovyklose vaikų darželiai ir mokyklos surengė eglaitės su vaidinimais ir Kalėdų senelias.

Lituanos stovyklos vaidintojų būrelis išsingežavo suvalkiečių kalėdinį paprotį „Švyto turgas“ ir su juo aplankė kitas stovyklas, sukeldamas gyvą susidomėjimą. Toks mūsų papročių atgavimas tremtyje yra sveikintinas.

Per Kalėdas stovyklų kėpelyčiose buvo pilna tikinčiųjų, ir karštos maldos kilo į Visagali Danguje galingai giedant... „Mus į laisvą Tėvynę grąžinti teikis, meldžiam Tave, Viešpatie!“

BCT

PRANEŠIMAI

DAR 4000 PABALTIJIEČIŲ Į D. BRITANIJĄ

Pirmasis 1000 moterų į D. Britaniją jau baigia išvykti. Dabar per UNRRA pradedama registracija dar 4000 pabaltiečių moterų ligoninių darbams D. Britanijoje. Salygos tos pačios, kaip ir pirmajai grupei, išskiriant šias pastabas: 1) Šį kartą verbuojamos moterys ne džiovininkų sanatorių, bet bendrų ligoninių darbams, 2) Numatyta galimumas progresuoti tarnyboje, o anglų kalbą mokantioms — po trijų mėnesių tarnybos įstoti į gailingųjų seserų kursus.

Primtygimai nurodoma, kad vykstančios dirbti negalvotų, jog joms bus leista atsigabenti į Angliją savo vyrus ar kitus šeimos narius.

Amžius 18—45 metai. Mažiausias atlyginimas 64 šilingai savaitėi: iš jo už maistą, butą ir skalbimą Anglijoje atskaitoma 23 šil., o Skotijoje 25 šil. savaitėi. Patariama, kas turi, pasiimti drabužių, ypač šiltų, ir apavų. Lovų skalbiniai ir kt. nereikalingi.

EMIGRACIJOS REIKALU

Kontrolinės Komisijos Vokietijai (Britų Skyrus) karo belaisvių ir tremtinių reikalams departamentas išsistinoje š. m. sausio mėn. pradžioje instrukcijas DP emigracijos reikalui. Tarpžinybiniai Pabėgėlių Komitetui (IGOR) bendradarbiaujant su britų valdžia, Mühlenberge, netoli Hannoverio, steigama tranzitinė emigrantų stovykla. Stovykloje tuo tarpu galės sutikti apie 250 asmenų. Apie 300 emigrantų laukia įvairiose britų zonos stovyklose išvykimo dokumentų. Manoma, kad šis skaičius netrukus gerokai padidės.

Tranzitinės emigracijos stovyklos tikslas: 1) Sukoncentruoti emigrantus vienoje vietoje, kad konsulum būtų lengviau juos lankyti, 2) sutrumpinti dokumentų įteikimo laiką, 3) Sudaryti

Naujosius Metus vieni suikome melsdamies koplyčiose, kiti šokių salose, treči... tarp niūrių medinių barakų sienų. Stovyklose, kur gyvena ne vieni lietuviai, Naujieji Metai sutikti bendrai. Komendantai pasakė viltingas kalbas ir perdavė karinės valdžios bei UNRRA raminančius sveikinimus.

Wehnen stovyklos meno mėgėjų būrelis pradėjo 1947 metus nauja premjera. Sausio 5 d. suvaidinta. Krūmino „Piršlybos“ p. J. Štreito režisūroje. Unterm Bergo stovykloje ruošiamas Binkio „Atžalynas“. Be to, ruošiamasi tinkamai paminėti 400 metų lietuvių literatūros jubiliejų.

Rašytojas Rimas Almaviskis, išleidęs baladžių rinkinį „Krivio Lėmimas“, baigia spausdinti romaną. Savo eilraščių rinkinį spaudai ruošia Ad. Ilma.

Liukiamė Čiurlioniečių ir Hamburgo Pabaltiečių DP universiteto lietuvių choro.

J. Narutė.

Lietuvių tremtinių opera

Papildomai pranešama, kad norį atsilankyti operos atidarymo spektaklyje (įvyks Detmoldo mieste teatre š. m. vasario 25 d. 14 val.), maloniai prašomi pranešti, 1) kiek bilietų rezervuoti ir 2) ar reikalinga bus nakvyinė?

Zinios laukiamos iki vasario 17 dienos. Galima telegramomis.

LTO atidarymo spektakliui ruošti komitetas: Detmold, Wittjestr. 14.

kontrolinį organą, kuris paruoštų emigrantų žmonių perkėlimą į atskirų kraštų tranzitinės stovyklas.

Į stovyklas priimami visi ne Vokietijos piliečiai, nors jie būtų ir neregistruoti DP stovyklose. Jie privalo turėti į emigruojamą kraštą įvažiavimo vizą arba iš emigruojančios krašto konsularinių, imigracijos arba kitokių valdžios įstaigų patikrinimą arba pranešimą, kad įvažiavimui nebūs daroma ir nėra jokių kliūčių.

Todėl visi, kurie yra susirašę su savo gimineis arba pažįstamais ir gavę iš jų patikrinimą, kad apsiims juos globoti ir pervežti, prašomi, kad jų giminės ir pažįstamieji vykėtų į savo krašto valdines imigracijos įstaigas ir išsiprintų iš jų įvažiavimo sutikimą. Pav., Argentinoje įvažiavimo įstaigos adresai: Direccion de Migraciones, Darsena Norte, Buenos Aires, Argentina.

Jei patikrinimas duotas visai šeimai, tai visa šeima perkeliama į stovyklą. Atvykęs į stovyklą, emigruojantis asmuo užpildo prašymą iš Vokietijos išvykimo reikalui. Atitinkami dokumentai surenkami ir apie tai painformuojama atitin kamų kraštų konsulatui. Stovykloje kiekvienas emigrantas patikrinamas ir gauna sveikatos pažymėjimą.

Tikimasi, kad atvykusius į tą pereinamąją stovyklą asmuo emigracijos kraštą galės pasiekti per kokius 2 mėnesius.

KARTOTEKOS REIKALU

Daugelis stovyklų nepranešinėja gyventojų judėjimo: gimimų, mirimų, vedybų, išvykimų etc. Be šitų pranešimų kartoteka greitai pasens ir visas tas didelis darbas nuėis niekais.

Pranešimuose prašome nurodyti tikslius adresus, kur civiliniai dokumentai (gimimo, mirimo ir jungtinių) buvo sudaryti. Stovyklos, kur pasikeitimų neįvyko, apie tai taip pat turi pranešti. Suprastinimo dėliai pranešimai turi būti daromi ne kiekvieną atskirą atsitikimą, bet už visą mėnesį. Pranešimai BCT turi pasiekti iki šešio mėn. 10 d. Stovyklos, kurios nėra pranešimų atsiuntusios, turi juos išsiųsti už visą laiką nuo kartotekos dokumentų įteikimo laiką, 3) Sudaryti kortelę užpildymo datos.

GIMINIŲ ADRESAI BRAZILIJOSJE

Brazilijos Konsulas p. Polišaitis atsiuntė Brazilijoje gyvenančių giminių adresus šioms asmenims: Sapiezinskui Z., Smulskiui Pranui ir Verbieckui Jonui.

Gautas iš Amerikos Juozo Dobrožinsko vardu laiškas. Birutei Maknaitėi atsiųsti iš Amerikos dokumentai.

Cibulskio Stasio vardu gautas svarbus pranešimas. Kreiptis į Baltų Centrinę Tarybą.

Baltų Centrinė Taryba

PAIESKOJIMŲ REIKALU UŽSIENYJE

BCT gauna per įvairius asmenis pluoštus adresų iš mūsų Generalinio Konsulo New Yorke. Dažnai jie jau būna perėję per kelias rankas ir labai suveluoti. Be to, mūsų konsulatui užsienyje nusiskundžia, kad užklausi-muose apie gimines dažnai trūksta patikimų reikalingųjų pavardžių, kaip, pav. vardo, gimimo vietos ir pr.

BCT atėityje tarpininkaus giminių paieškojimams užsienyje. Suinteresuotieji atsiųdžia šias žinias:

1) Ieškomojo: 1. Kraštas, kuriame gyvena. 2. Pavardė, vardas, tėvų vardai. 3. Kada ir kur gimęs. 4. Kada ir iš kur išvykęs. 5. Šeimos padėtis. 6. Užsienimis 7. Kitos būdingos žinios.

2) Ieškotojo: 1. Pavardė, vardas ir tėvų vardai. 2. Kada ir kur gimęs. 3. Giminytės ryšys. 4. Dabartinis adresas.

Data ir parašas. Siunčiant įdėti RM 1 pašto ženklais susirašinėjimo išlaidoms padengti.

GIMINIŲ ADRESAI AMERIKOJE

Amerikos Konsulas p. J. Budrys atsiuntė Amerikoje gyvenančių giminių adresus šioms asmenims:

Bernotui Jonui, Raziukui Povilui, Kurienai-Gubertaiti Augustei, Elstierienei-Šilerytei Onai, Geniui-Genevičiui Broniui, Bukauskui Jonui.

MOSŲ GERB. BENDRADARBIAMS pranešame, kad redakcija rankraščių nesaugo ir negrąžina.

„Lietuvių Žodžio“ Redakcija

Šventės Merbeko stovykloje

Trečios šventės tremtyje mūsų stovykloje praėjo labai nuotaikingai. Stovyklos direktorius lietuvių pasveikino per laikraštį „Viltį“ šiais žodžiais: „1946 m. Kalėdos jau čia pat. Aš žinau, kad tai ne tokios Kalėdos, kokias jūs esate papratę švęsti, tačiau tai yra Kalėdos. Kalėdos su žvakutėmis, Kalėdos su maldomis, Kalėdos su viltimis.“

Kelias yra sunkus ir ilgas, bet galų gale saulutė nušvis, Melskimės ir prašykime Dievą padėti mums nugalėti visus sunkumus. Nieko blogiau negali įvykti, negu buvo praityje. Pamokytį praeities, jūs būsite pakankamai stiprūs pažvelgti į ateitį.

Prašau perduoti visai jūsų grupei mano linkėjimus. Savo ir bendradarbių vardu aš linkiu jums iš visos širdies linksmų Kalėdų. Kartu prašykime ir melskimės Dievui, kad suteiktų taiką ir ramybę visiems geros valios žmonėms“.

Direktorius yra belgų tautybės, labai supranta visus DP reikalus.

Kalėdų eglutė gruodžio 21 mūsų mažiems praėjo kukliai. Kalėdų senelis apdovanojo vaikus iš krepšio pakietukais. Meninę programos dalį atliko patys vaikai. Vaikų darželio „ansamblis“, p. Dantičienės vedamas, užspelnę visuotinis publikos simpatijas. Gimnazijos mokinės, ved. mok. Barkauskaitės, pašoko, o mergaičių choras, paruoštas mok. A. Narbuto, padainavo. Pradžios mokiniai padainavo, pagrojo akordeonais.

Gruodžio 23 d. buvo surengtas už stovyklų ribų dirbančiųjų pagerbimas. Atsilankė UNRROS pareigūnai, komiteto atstovai ir visi dirbantieji lietuviai. UNRROS tarn. p. le Fielding ir p. Getting išdalijo skirtas dovanėles ir palinkėjo linksmų švenčių. Meninę dalį atliko vietos jėgos.

Gruodžio 24 d. vietos komiteto iniciatyva buvo suruoštos bendros viengūnių Kūčios. Išpuostoje salėje susirinko apie 60 dalyvių prie skoningai paruošto Kūčių stalo.

Gruodžio 29 d. p. Prialgauskas skaitė paskaitą tema „Tarptautinės paimėnos“.

Meerbecko skautų „Gintaro“ tuntas surinko aukų ir vegetariškų maisto produktų įteikė Vydūniui, Detmold. Jis pareiškė tokią padėką: „Labai nuostabintas tokio malonumo, kurį Jūs, brangūs tautiečiai, man apreiškėte atsiųdami per Jūsų draugą Pr. Enskaitį man visa ko. Dėkoju jums labai nuosirdžiai ir linkiu visiems šviesesnius Naujus Metus. Tegul Amžinoji Meilė bei Malonė jus visados gaubia ir veda savo tautos ir geresnį gyvenimą, suteikdama mūsų tautai jos Tėvynėje laisvę ir savaimingumą. Sveikinu širdingai. Dr. Vydūnas“. Pavasariui atėjus, Dr. Vydūnas pažadėjo aplankyti Meerbecką.

Naujus Metus sutikome labai gražiai. Vienoje salėje susirinko lietviai ir estai, kitoje lietuviai ir be pilietybės. Programoje dalyvavo iš Detmoldo p. Kardelienė, kuri sudainavo keturias dainas; p. Čiurlytė pašoko pora šokių. O Brazdžionienės vedama tautinių šokių grupė šoko menutą ir jūrininkų šoki.

Be pilietybės padainavo dueta, solo. Pabaigoje lietuvių vyrų choras sudainavo 3 dainas.

Atėjus Naujiesiems Metams, visuomenę sveikino komiteto pirm. V. Ignaitis, sugiedotas tautos Himnas, paskui sveikino be pilietybės atstovai ir UNRROS direktorius p. G. Desmedt. Jis palinkėjo ištermėti ir gero sugyvenimo Naujuose Metuose.

Dalis lietuvių pradėjo dirbti prie anglų šeimų Bad-Elsen mieste, Kasdien ir darbovietė nuvežami ir parvežami. Gauna sunkiai dirbančiųjų normas ir darbovietėje skanūs pietūs. Nedirbančių liko nežymus skaičius. Dalis viengūnių išvažiuoja į Lemgo šoferiatus. B. B-nis.

Pietų Amerikos lietuviai

LIETUVIAI TARPTAUTINĖJ PUOTOJ

Argentinos vyriausybė daro pastangas subdrinti visų pašalinių draugių veikimą. Vyriausybės kontroliuojamas „Mutualismo“ centras 5. X. 46 suruošė bendrus pietus Parque Retiro restorane, kur dalyvavo veik visų Argentinei veikiančių pašalinių draugių atstovai. Prie gražiai paruoštų stalų susėdo apie 2.500 delegatų. Tribūnoje buvo vyriausybės atstovai. Orkestras išpildė Argentinos himną; organizatoriai pasakė kalbas, aukštai vertindami atelių sumanymą savišalpos darbe.

Matėsi skandinavų, baltų ir kitų Europos tautų organizacijų bei spaudos atstovai. Daugiausia buvo žydų, ispanų, italų. Buvo anglų, prancūzų, turkų, libaniečių ir t. t. Žodžių, girdėjosi viso pasaulio tautų kalbos.

Vienas stalas buvo užimtas lietuvių delegacijų: Nuo Lietuvių Centro buvo pirm. K. Deveikis - Pipiras, sekr. F. Pošūnas, antras sekr. J. Mičiūdas ir buvęs pirm. K. Mankus, o taipgi A. L. Balso red. K. N. Norkus. Susivienijimą

BRAZILIJOS LIETUVIAI SPORTININKAI

Sao Paulo. — Sao Paulo krepšinio pirmenybės laimėjo „Floresta“ komanda, kurioje žaidžia mūsų tautietis Petras Genevičius. Genevičius taip pat dalyvavo S. P. rinktinėje prieš argentiniečius.

Bols' Okulčius jau ketvirtą kartą iš eilės laimėjo pasaulinio svorio Sao Paulo bokso čempionatą.

M. Zekonis laimėjo pirmą vietą 3.000 metrų bėgime, o C. Simanavičius trečią vietą. Toliau seka šie Sao Paulo lietuviai lengvateliai: J. Sablėvičius, J. Pakonskis, B. Morkus, J. Vygelis, J. Aleknavičius, Vl. Sakūnas, P. Puras, P. Petavičius, A. Sakalauskas ir M. Verbieckas.

Stepas Šičkus vėl grįžo į laisvą imtynių ringą. (ALB.).

Príimami mokiniai į jūrininkų mokyklą

Schleswig-Holsteino Apygardos UNRRA praneša:

Flensburg Jūrininkystės Mokykla pradės naują kursą š. m. kovo mėn. Mokykloje veikia du skyriai: navigacijos ir mechanikos. Kiekvienas skyrius turi tris kursus. Mokiniai mokosi kiekvienam skyriuje po tris mėnesius. Baigus pirmąjį pereinama į antrąjį kursą. Bet į trečiąjį kursą gali patekti tik tokie mokiniai, kurie jau yra atlikę jūroje praktiką ir baigę abu pirmuosius kursus.

Į mokyklą gali stoti bet kurios tautybės mokiniai, tačiau mokyklos personalas pabaltietiškas, o paskaitos daugiausia skaitomos vokiečių kalba. Todėl svarbu, kad kandidatai mokytų raštu ir žodžiu vokiečių kalbą. Prašymai priimami iš visos britų zonos, bet turi būti įteikti pagal specialią formą, kuri gaunama pas Welfare Officerius visuose UNRRA-Teamuose. Užpildytą prašymo anketą kandidatai turi perduoti UNRRA-Teamo Welfare Officeriui. Schleswig-Holsteino ir Hamburgo Apygardoje UNRRA-Teamų Welfare Officeriai persiunčia tuos prašymus betarpiai į Apygardos būstinę. Kitose apygardose UNRRA-Teamų Welfare Officeriai persiunčia užpildytas prašymo anketas įprastu UNRRA-paštu ir savo apygardines UNRRA būstines, kurios turi persiųsti prašymus į Schleswig-Holsteino Apygardos UNRRA būstinę. Ne šia tvarka paduoti prašymai nebus svarstomi.

Baltų Centrinė Taryba

KRONIKA

PABALTIJOS SACHMATŲ PIRMENYBES HANAU

Latvių YMCA Hanau stovyklų organizacija Pabaltijo sachtmatų pirmenybes, į kurias be pabaltiečių pakviesti ir trys vokiečiai: nauja vokiečių šachm. žvaigždė münchietis Uelcker, žinomas vokiečių meistris Brinkmann ir Augsburg meistris Schmidt. Iš pabaltiečių dalyvaus: lietuviai Skėma, Arlauskas ir Tautvaišas, estai — Sepp ir Kord ir latviai — Endzelins, Rānkis, Zemgalis, Zīrnis, Ozols, I. Kalnins, Dreiberģs ir Krūminš. Turnyras prasidės sausio 30 d. ir baigsis vasario 9 d.

„MOSŲ SACHMATAI“

Tokių vardu pradėjo eiti Detmoldo lietuvių sachtmatinių laikraščių, Redaktorius-leidėjas K. Skėma. Laikraštį galima užsisakyti šiuo adresu: 1) Spaudos skyrius, (21a) Detmold, Wittjestr. 14, 2) K. Skėma, (21a) Blomberg, Hagenstr. 59. Atnk. nr. kaina 2,50 Rm.

NAUJA LIETUVIŲ PROGIMNAZIJA

Šiomis dienomis atidaryta Augsdorfe lietuvių progimnazija. Tuo tarpu veikia 3 klasės (I—III).

BALTIEČIŲ AMATŲ MOKYKLOJE

Buxtehudeje atidaroma namų rušos klasė mergaitėms nuo 16 lig 20 metų. Ieškoma mokytoja lietuvių grupel. Turėtų mokėti vokiečių ir anglų kalbą. Ten pat reikalingi: pradžios mokyklos mokytojas, ir mašininkė, mokyk vokiečių ir anglų kalbas. Duodama butas, atlyginimas ir dirbančiojo norma. Mokinės pareiškimus turi įteikti savo UNRRA-oje, kad persiųgti UNRRA H. Q. 430, Wunstorf, Regional Care Office.

ISEJO TREMTINIŲ MOKYKLOS nr. 5—6. Turinyje: Antanas Macina, Stasys Salkauskis (gyvenimo drama, filosofija, pedagogika, visuomeninės pažiūros); Z. Ivinskis, Stasys Salkauskis — žmogus ir profesorius; Juozas Girnius, Ideologinės moksleivių organizacijos; Dr. Ant. Ramūnas, Pedagoginių mokslų krizė ir nauji keliai (teisinis); P. Maldeikis, Klasės bendruomenės auklėjamasis vaidmuo; Dr. Z. Danilevičius, Gydomosios pedagogikos gairės; Kun. P. Kirvelaitis, Dorovės mokslas; Dr. Ing. Ad. Damušis, Anglis C; Kulbokas, Grožis ir menas; oficialiame skyriuje rašoma apie švietimą anglų zonoje ir apie kai kurias mokyklas; recenzijų skyriuje nagrinėjama: L. Dambriūno Lietuvių kalbos gramatika, Henriko Nagio Ellersačai, Juozo Kėkšto poezija, Vytauto Alanto novelės ir kt.

PABALTIJOS GAIL. SESERŲ

pasitobulinimo kursų naujoji laida Bad Rehburge, kuri turėjo prasidėti sausio mėn. pradžioje, atidėta ir, turimomis žiniomis, prasidės vasario, o gal net kovo mėnesį.

DR. GRINIUS IŠVYKO AMERIKON.

„Amerika“ rašo: „Buvęs Lietuvos prezidentas Dr. K. Grinius jau yra išplaukęs į Jungtines Valstijas, kur turėjo būti apie gruodžio 13 d. Bet pakelini laivas sugedo ir dabar yra taisomas Azorų salose. Amerikos Lietuvių Tarybos ir iniciatorių grupės rūpesčiu sudaryta komisija buvusiam Lietuvos prezidentui priimti New Yorke. Į komisijos valdybą įeina pirm. A. Devenienė, vicepirm. adv. K. R. Jurgėla, sekr. red. P. Bajoras ir adv. S. Briedis, ižd. Dr. P. Dagys ir nariai M. Kizytė ir A. Vaičiulaitis“.

Iš tikrųjų dr. K. Grinius sausio 3 d. dar buvo Frankfurte ir iš Bremeno išplaukė į Ameriką tikėtai sausio 8 dieną.

Šelpkime vargstančius brolius

Dvasinio sielvarto ir tėvynės ilgesio kankinimai, gyvename tremties valandą. Alkis ir vargas nuolat beldžiasi į vargingas barakų pastoges. Laidkime išganingos prosvaitės, kuri prakšaidintų rūšias likimo dienas. Tik sujungtomis jėgomis ir duosnia ranka palengvinsime patekusių į skurdą savųjų tautiečių likimą.

Blogas maitinimasis ir sunkios gyvenimo sąlygos vis daugiau randa džiovininkų sanatorijsm aukų. Vien mūsų zonoje gydos sanatorijose 150 džiovininkų, o stovyklose jų gyvena virš 500.

Vaikų ir moksleivių sveikata blogėja. Vienoje stovykloje, patikrinus pradžios ir vidurinės mokyklos mokinių stovį, konstatuota, kad mokinių svoris per keturis